

"Rahmet, inâyet, adalet, hikmet, iktisat ve nezafet gibi pek kuvvetli, ihatalı hakikatler, haşrin ademiyle ve âhiretin gelmemesiyle merhametsizliğe, zulme, hikmetsizliğe, israfa, nezafetsizliğe, abesiyete inkılâp etsinler?" cümlesini izah eder misiniz?

Bu cümlelerde anlatılmak istenen ana tema; Allah'ın herbir ismi ayrı ayrı, bir şekilde, ahiret aleminin kurulmasını ve insanların da bu alemde ebedi bir şekilde yaşamasını iktiza edip istiyorlar, manasıdır.

Mesela; *sonsuz rahmet ve şefkati*, "*Bu dünyada eserleri ve tecellileri ile sabit olan Allah'ın, insanlığı bir daha dirilmemek üzere yokluğa ve hiçliğe atması mümkün olabilir mi?*" sorusu, **rahmet** sıfatının ahiret alemini nasıl iktiza ettiğini gösteriyor.

Yine sonsuz inayet ve ikramı bu dünyada eserleri ve tecellileri ile sabit olan Allah'ın, insanlığı bir daha dirilmemek üzere yokluğa ve hiçliğe atıp, inayet ve ikramdan mahrum bırakması onun **Muhsin** ismine yakışmaz.

Tohum, çekirdek ve hafıza gibi varlıkların ortaya koyduğu "saklama ve koruma" fiili, **Hafız ve Rakîb** isimlerine, bu isimler de âhirete işaret ediyor. Şöyle ki: Dünya hayatında bütün bitki ve hayvanların en basit şeylerini tohum ve çekirdek gibi şeyler ile muhafaza eden bir Hafız ve Rakip ismi, kainatın halifesi ve en büyük mahluku olan insanın amellerini de elbette muhafaza ve kayıt altına alacaktır. Nitekim aldığı dair kainatta çok emareler vardır, mesela insan hafızası buna bir misaldir...

Muhafaza ise; *ancak muhasebe için yapılır.* Yani Allah, insanların amellerini ve eylemlerini hesap ve muhasebe için kayıt altına alıyor. **Hesap ve muhasebe ise;** *ceza veya ödül için yapılır ki,* en büyük ve daimi ceza ve ödül yeri cennet ve cehennemdir. Öyle ise kainattaki **Hafız ve Rakip** isimlerinin tecellilerinin hepsi, haşire ve ahirete işaret ve beşaret ediyor demektir.